

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 33/2019

Μεταξύ:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ «ERNST & YOUNG CYPRUS LIMITED – KESEA CONSULTING AND PROFESSIONAL CENTRE LTD – CYPRUS INTERNATIONAL INSTITUTE OF MANAGEMENT»

Αιτητών

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεογάρους, Μέλος
Δήμος Θωμά, Μέλος

Αιτητές:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ «ERNST & YOUNG CYPRUS LIMITED – KESEA CONSULTING AND PROFESSIONAL CENTRE LTD – CYPRUS INTERNATIONAL INSTITUTE OF MANAGEMENT»

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Κωνσταντίνο Μιχαήλ, Δικηγόρο για Προύντζος & Προύντζος ΔΕΠΕ
2. Ραφαέλλα Χατζηκυριάκου, Δικηγόρο για Προύντζος & Προύντζος ΔΕΠΕ

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Ειρήνη Νεοφύτου, Δικηγόρο της Δημοκρατίας Α΄
2. Ήβη Θεοφίλου, Ανώτερο Λειτουργό Επιμόρφωσης
3. Βάσο Σαββίδη, Λειτουργό Επιμόρφωσης Α΄

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 25 Φεβρουαρίου 2020

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Η παρούσα Προσφυγή η οποία καταχωρήθηκε από την ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ “ERNST & YOUNG CYPRUS LIMITED – KESEA CONSULTING AND PROFESSIONAL CENTRE LTD – CYPRUS INTERNATIONAL INSTITUTE OF MANAGEMENT” («οι Αιτητές»), στρέφεται εναντίον της απόφασης αποκλεισμού της προσφοράς τους από το διαγωνισμό ΤΔΔΠ20/105/ΚΑΔΔ «Σχεδιασμός Μαθησιακών Παρεμβάσεων και Ενίσχυση της Βιωσιμότητας και Μαθησιακής Υποστήριξης της Εφαρμογής Διοικητικών Αλλαγών στη Δημόσια Διοίκηση». Η προσφορά των Αιτητών αποκλείστηκε από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, Υπουργείο Οικονομικών («η Αναθέτουσα Αρχή») με το αιτιολογικό ότι η αποκάλυψη της οικονομικής προσφοράς των Αιτητών προτού ολοκληρωθεί η τεχνική αξιολόγηση και βαθμολόγηση συνιστά ουσιώδη απόκλιση από τον όρο της παρ. 8.3.3.8 του μέρους Α των Εγγράφων του διαγωνισμού.

Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 17 Σεπτεμβρίου 2018, μέσω του συστήματος e-procurement με τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών την 31/10/2018 και εκτιμώμενη αξία του Έργου χωρίς ΦΠΑ το ποσό των €268,400.

Με την αποσφράγιση την 1/11/2018 των φακέλων με τα Δικαιολογητικά Συμμετοχής και την Τεχνική Προσφορά, διαφάνηκε ότι υπεβλήθησαν 2

προσφορές. Η μία μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος και η δεύτερη μέσω της κλασσικής μεθόδου. Προσφορά υπέβαλαν οι :

1. ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ “ERNST & YOUNG CYPRUS LIMITED – KESEA CONSULTING AND PROFESSIONAL CENTRE LTD – CYPRUS INTERNATIONAL INSTITUTE OF MANAGEMENT”

και

2. Centre for Social Innovation (CSI) – PriceWaterHouseCoopers Ltd (PWC) – Εκδοτικός Οίκος Δίας Λτδ (ΔΙΑΣ), «η Επιτυχούσα»,

Η Επιτροπή Αξιολόγησης μετά την αξιολόγηση των προσφορών (Έλεγχος τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων, Τεχνική Αξιολόγηση προσφορών, Σύνταξη Έκθεσης Αξιολόγησης) ετοίμασε Έκθεση Τεχνικής Αξιολόγησης με εισήγηση για απόρριψη της προσφοράς των Αιτητών για το λόγο ότι στο πλαίσιο του Συμφωνητικού Συνεργασίας της Κοινοπραξίας οι Αιτητές αποκάλυψαν το ποσό της οικονομικής προσφοράς τους. Η εισήγηση έγινε αποδεκτή από το Συμβούλιο Προσφορών σε συνεδρία του στις 27 Ιουνίου 2019. Επίσης υιοθέτησε την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης για αποσφράγιση του οικονομικού φακέλου του δεύτερου προσφοροδότη ο οποίος πληρούσε τους σχετικούς όρους και απαιτήσεις των εγγράφων του διαγωνισμού. Τα αποτελέσματα της τεχνικής

αξιολόγησης γνωστοποιήθηκαν στους προσφοροδότες για υποβολή ενστάσεων πριν από την αποσφράγιση των υποφακέλων των οικονομικών προσφορών.

Οι Αιτητές υποστηρίζουν ότι η αναφορά στα έγγραφα του Τεχνικού Φακέλου σε ποσό προσφοράς δεν δικαιολογούσε την απόρριψη της προσφοράς τους με βάση τον όρο 8.3.3(8) του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού. Είναι η θέση τους ότι η οικονομική προσφορά τους υποβλήθηκε νομότυπα και με βάση τους όρους και/ή τις προδιαγραφές του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού και ότι η συμπερίληψη του ποσού της προσφοράς τους στο Συμφωνητικό Συνεργασίας της Κοινοπραξίας δεν σημαίνει ότι το ποσόν αυτό αντιστοιχούσε στο ποσόν της Οικονομικής Προσφοράς των Αιτητών το οποίο θα υποβαλλόταν εντός του Οικονομικού τους φακέλου.

Περαιτέρω ισχυρίζονται ότι με την καταγραφή του ποσού των €225.100,00 δεν παραβιάζεται η αρχή της ισότητας των προσφοροδοτών. Παραβίαση της εν λόγω αρχής ή ενδεχόμενο επηρεασμού της Τεχνικής Βαθμολόγησης των προσφορών θα υπήρχε μόνον εάν η Επιτροπή Αξιολόγησης ελάμβανε γνώση των οικονομικών προσφορών όλων των προσφερόντων, καθότι σε τέτοια περίπτωση δεν θα μπορούσε να διασφαλιστεί το αμερόληπτο της διαδικασίας αξιολόγησης και βαθμολόγησης των Τεχνικών Προσφορών, όπου το κριτήριο βαθμολόγησης είναι υποκειμενικό και όχι αντικειμενικό όπως στην οικονομική βαθμολόγηση.

Μάλιστα, σε τέτοια περίπτωση ο διαγωνισμός πιθανότατα να οδηγείτο σε πλήρη ακύρωση.

Υποστηρίζουν επίσης οι Αιτητές ότι η μόνη εμπρόθεσμα υποβληθείσα προσφορά είναι η δική τους. Η προσφορά του μοναδικού άλλου προσφοροδότη είναι εκπρόθεσμη.

Κατά τον ισχυρισμό των Αιτητών η προσφορά του άλλου προσφοροδότη είχε υποβληθεί εκπρόθεσμα και/ή κατά τρόπο διαφορετικό από τον τρόπο που προνοείται στους όρους των Εγγράφων του Διαγωνισμού και παραπέμπουν σχετικά σε τηλεομοιότυπα του διοικητικού φακέλου ημερ. 31.10.2019 και στο πρακτικό ανοίγματος των προσφορών. Εάν η Επιτροπή Αξιολόγησης ισχυρίζονται απέρριπτε από την αρχή την εκπρόθεσμα υποβληθείσα προσφορά του άλλου προσφοροδότη, τότε μόνο η δική τους προσφορά θα υπήρχε. Σε αυτή την περίπτωση δεν ετίθετο ζήτημα επηρεασμού και/ή κίνδυνος πρόκλησης ανισότητας προς τους προσφοροδότες καθότι μόνο μια προσφορά θα υπήρχε προς αξιολόγηση.

Σύμφωνα με τους Αιτητές υπάρχει παντελής έλλειψη αιτιολογίας και/ή ελλιπής τήρηση πρακτικών από πλευράς της Αναθέτουσας Αρχής, για το πότε και με ποιο τρόπο υποβλήθηκε η προσφορά του άλλου προσφοροδότη (CSI) και γιατί αυτή έγινε αποδεκτή παρά το ότι υποβλήθηκε εκπρόθεσμα και με τρόπο διαφορετικό από τον τρόπο που καθορίζουν τα έγγραφα του Διαγωνισμού. Παραθέτουν επίσης

στοιχεία της γνωστής νομολογίας σε σχέση με την υποχρέωση των Αναθέτουσών Αρχών να τηρούν λεπτομερή πρακτικά. (*Άννα Χρυσάφη ν. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας* (2005) 3 Α.Α.Δ. 550 ημερ. 16.11.2005, *Ανδρούλα Πιερίδου και Κυπριακή Δημοκρατία μέσω Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας*, Υποθέσεις αρ. 386/2007 και 387/2007 ημερ. 27.09.2009).

Ο τρόπος με τον οποίο ενήργησε η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίζονται παραβιάζει την αρχή της ισότητας. Το επιχείρημα τους αυτό το στηρίζουν στο ότι η αποκάλυψη της οικονομικής τους προσφοράς δεν θα επηρέαζε με κανένα τρόπο την αμερόληπτη κρίση της Τεχνικής Βαθμολόγησης των προσφορών εφόσον η οικονομική προσφορά του άλλου προσφοροδότη δεν είχε αποκαλυφθεί και/ή εφόσον η προσφορά του άλλου προσφοροδότη είχε εκπρόθεσμα υποβληθεί και δεν θα έπρεπε να είχε καν ληφθεί υπ' όψιν, αλλά να απορριφθεί από την αρχή. Η Αναθέτουσα Αρχή καταλήγουν, εξάντλησε κάθε αυστηρότητα αξιολόγησης στην περίπτωση τους ενώ για την περίπτωση του άλλου προσφοροδότη εξάντλησε κάθε περιθώριο επιείκειας.

Τέλος επικαλούμενοι τα άρθρα 38(2) και 51 του Ν 158(Ι)/1999, προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι η Αναθέτουσα Αρχή, κατά την λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, έδρασε κατά παράβαση της θεμελιώδους αρχής της καλής πίστης.

Η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό των Αιτητών, ότι η προσφορά τους υπεβλήθη νομότυπα και ότι η αναφορά σε Οικονομική Πρόταση (Financial Proposal) στο Τεχνικό μέρος, δεν αντιστοιχούσε κατ' ανάγκη στο ποσό της Οικονομικής Προσφοράς, εντός του Οικονομικού τους φακέλου. Κατά την Αναθέτουσα Αρχή «Financial Proposal» μεταφράζεται σε «Οικονομική Πρόταση» και δεν χωρεί οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία. Η αναφορά στην Τεχνική Προσφορά του ποσού αποτελούσε αποκάλυψη που παραβίαζε ουσιώδη όρο (8.3.3.(8) Μέρος Α των εγγράφων) και παρέπεμψε σχετικά στην *Προσφυγή Αρ. 20/2012, MEDVISION ν. Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, ημερ. 25.10.2012.*

Αβάσιμο θεωρεί και τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι με τη συγκεκριμένη αποκάλυψη δεν υπήρξε παραβίαση της αρχής της ισότητας των προσφοροδοτών και κίνδυνος επηρεασμού των βαθμολογιών των τεχνικών προσφορών. Το γεγονός της αποκάλυψης της οικονομικής προσφοράς των Αιτητών, στο στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης, αναφέρει, επηρεάζει την αρχή της ισότητας και αναπόφευκτα την προσφορά των Αιτητών.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό για εκπρόθεσμη προσφορά του μοναδικού άλλου προσφοροδότη, η Αναθέτουσα Αρχή εγείρει ζήτημα εννόμου συμφέροντος των

Αιτητών. Με αναφορά σε νομολογία¹ υποστηρίζει ότι το έννομο συμφέρον αποκλεισθέντος προσφοροδότη εξαντλείται στο ζήτημα του αποκλεισμού της προσφοράς του, και δεν επεκτείνεται στη νομιμότητα της απόφασης κατακύρωσης του διαγωνισμού ούτε σε ζητήματα ίσης μεταχείρισης.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς περί αντικανονικής («Κλασσικής») υποβολής προσφοράς από τον άλλο προσφοροδότη αναφέρει ότι η προσφορά του υποβλήθηκε σε έντυπη μορφή σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες όταν διαπιστώθηκε ότι, λόγω αδυναμιών του συστήματος της διοίκησης και όχι του προσφοροδότη, η ηλεκτρονική υποβολή προσφοράς είχε καταστεί αδύνατη. Η Τεχνική Προσφορά του σε σφραγισμένο φάκελο όπως και η Οικονομική Προσφορά του, η οποία σφραγίστηκε από το αρχείο της Αναθέτουσας Αρχής και παραμένει μέχρι σήμερα κλειστή.

Με παραπομπή σε ηλεκτρονική αλληλογραφία, μέρος του διοικητικού φακέλου, στην οποία αναφέρονται και οι Αιτητές απορρίπτει και τον ισχυρισμό περί έλλειψης αιτιολογίας και ελλιπούς τήρησης πρακτικών, σε σχέση με το πως υπεβλήθη και γιατί έγινε αποδεκτή η προσφορά του επιτυχόντα.

¹ Σχετικές αποφάσεις Tamassos Suppliers v. Δημοκρατίας (1992) 3 Α.Α.Δ. 60, Multiklima Malliotis Engineering Ltd v. Δημοκρατίας (2002) 3 Α.Α.Δ. 401 και Minico House Ltd v. Δημοκρατίας (2011) 3 Α.Α.Δ. 104, Δημοκρατία v. Μάριος Θεοχαρίδης Λτδ (2008) 3 Α.Α.Δ. 488, Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών v. Podium Engineering, Αναθ. Έφεση Αρ. 192/2010, ημερ. 29.1.2016), Αναθεωρητική Έφεση αρ. 105/2011, Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και Εταιρείας EL.NIA. KOKKINOS Ltd.

Στον ισχυρισμό των Αιτητών ότι υπήρξε παραβίαση της αρχής της ισότητας, επειδή ενδεχομένως η προσφορά τους να μην έτυχε της ίδιας αξιολόγησης με αυτή του άλλου προσφοροδότη, εφόσον η οικονομική προσφορά του άλλου προσφοροδότη δεν είχε αποκαλυφθεί στο στάδιο εκείνο, η Αναθέτουσα Αρχή εκφράζει την έντονη διαφωνία της. Υποβάλλει ότι ουδεμία παραβίαση της αρχής της ισότητας υπήρξε αλλ' αντίθετα η στάση της εξασφάλισε την αμερόληπτη κρίση της. Τυχόν περαιτέρω αξιολόγηση της προσφοράς τους, θα ήταν κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και θα αποτελούσε σαφώς άνιση μεταχείριση σε σχέση με τον άλλο προσφοροδότη.

Τέλος και χαρακτηρίζοντας τον ισχυρισμό των Αιτητών περί παραβίασης της αρχής της καλής πίστης ως μια «γενική θέση», η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει ότι η απόφαση της είναι ορθή, νόμιμη και, κατ' εφαρμογή της αρχής της καλής πίστης.

Παραθέτουμε ότι θεωρούμε χρήσιμο για τους σκοπούς της υπόθεσης.

Ο όρος 8.2 Τρόπος Σύνταξης των εγγράφων του διαγωνισμού προβλέπει τα εξής:

«8.2 Τρόπος Σύνταξης

- 1. Οι Προσφορές συντάσσονται με τον τρόπο, την τάξη, την αρίθμηση και τα χαρακτηριστικά που καθορίζονται στα Έγγραφα Διαγωνισμού και υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του χώρου για τον συγκεκριμένο διαγωνισμό στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Σύναψης Συμβάσεων (www.eprocurement.gov.cy), υποχρεωτικά στη γλώσσα που προσδιορίζεται στην παράγραφο 2.18. Εγχειρίδια που τυχόν συνοδεύουν την Τεχνική Προσφορά, μπορούν να υποβάλλονται στην αγγλική γλώσσα.*

2. *Αναλυτικός Οδηγός για τον τρόπο σύνταξης και υποβολής των προσφορών διατίθεται στην Ενότητα «Βοήθεια» στο Σύστημα.*
3. *[...]*
4. *Μέσα στον ενιαίο φάκελο της Προσφοράς τοποθετούνται τρεις (3) Υποφάκελοι με όλα τα σχετικά με την Προσφορά στοιχεία ως εξής:*

A. Υποφάκελος «Προϋποθέσεις Συμμετοχής» ο οποίος περιέχει:

- i. τα νομιμοποιητικά στοιχεία και όλα τα άλλα απαραίτητα δικαιολογητικά συμμετοχής στο διαγωνισμό.*

B. Υποφάκελος «Τεχνικό Μέρος», ο οποίος περιέχει:

- i. τα στοιχεία της Τεχνικής Προσφοράς του Προσφέροντα, όπως αυτά προσδιορίζονται στο Άρθρο 8.3 του Μέρους Α των Εγγράφων Διαγωνισμού.*

Γ. Υποφάκελος «Οικονομικός Φάκελος», ο οποίος περιέχει:

- i. τα στοιχεία της Οικονομικής Προσφοράς του Προσφέροντα, όπως αυτά προσδιορίζονται στο Άρθρο 8.3 του Μέρους Α των Εγγράφων Διαγωνισμού».*

Ο όρος 8.3 του Μέρους Α Οδηγίες προς Οικονομικούς Φορείς προβλέπει τα εξής:

«8.3 Περιεχόμενα Υποφακέλων

8.3.1 Περιεχόμενα Υποφακέλου «Προϋποθέσεις Συμμετοχής»

[...]

8.3.2 Περιεχόμενα Υποφακέλου «Τεχνικό Μέρος»

[...]

8.3.3 Περιεχόμενα Υποφακέλου «Οικονομικός Φάκελος»

1. Ο υποφάκελος «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ» θα περιέχει δεόντως συμπληρωμένο το Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς, σύμφωνα με το υπόδειγμα (Έντυπο 9) που περιλαμβάνεται στο Προσάρτημα των Εγγράφων Διαγωνισμού.

[...]

8. Υποβολή της Οικονομικής Προσφοράς κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο συνεπάγεται την απόρριψή της.

[...]

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

9.1 Αποσφράγιση Προσφορών

1. Η αποσφράγιση των Προσφορών που έχουν έγκαιρα υποβληθεί στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Σύναψης Συμβάσεων (www.eprocurement.gov.cy) γίνεται από εξουσιοδοτημένα πρόσωπα μετά την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής Προσφορών της παραγράφου 2.21, με τον τρόπο που προβλέπεται στους περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων) Κανονισμούς (ΚΔΠ249/2009).
2. Το Αρμόδιο Όργανο αποσφραγίζει τους Υποφακέλους «ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» ΚΑΙ «ΤΕΧΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ».
3. Ο έλεγχος και η αξιολόγηση των Τεχνικών Προσφορών, γίνεται για τις προσφορές οι οποίες δεν έχουν απορριφθεί κατά τη διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής.
4. Η αποσφράγιση του Υποφακέλου «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ», γίνεται για τις προσφορές οι οποίες δεν έχουν απορριφθεί κατά το στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης.
5. Για σκοπούς διασφάλισης των βασικών αρχών των δημοσίων συμβάσεων και συγκεκριμένα της διαφάνειας, με την αποσφράγιση του υποφακέλου «Οικονομικός Φάκελος», οι τιμές που έχουν υποβληθεί από τους προσφέροντες στα πλαίσια του συγκεκριμένου διαγωνισμού είναι αυτόματα ορατές στο Σύστημα σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο, με την επιφύλαξη ότι οι αναγραφόμενες τιμές δεν έχουν τύχει οποιασδήποτε αξιολόγησης».

Η Επιτροπή Αξιολόγησης στην έκθεση της σε σχέση με την προσφορά των Αιτητών αναφέρει τα εξής:

«Για τις υποβληθείσες προσφορές (Παράρτημα 1) η Επιτροπή προέβη στον Έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και για τους δύο (2) προσφέροντες.

Κατά τον πιο πάνω έλεγχο, και συγκεκριμένα κατά τη μελέτη της προσφοράς του Προσφέροντος 2 Κοινοπραξία Ernst & Young Cyprus Ltd, Consulting and Professional Development Centre Ltd – Cyprus International Institute of Management (CIIM), η Επιτροπή διαπίστωσε ότι στο Συμφωνητικό Συνεργασίας (σελίδα 11 του Συμφωνητικού), υπό τον τίτλο «ANNEX 2: Financial Proposal and Agreement between Parties» αναγράφεται το ποσό €225.100 κάτω από τον τίτλο «Οικονομική Προσφορά (Financial Proposal)».

Η Επιτροπή αποφάσισε ότι αυτό συνιστά ουσιώδη απόκλιση από τα έγγραφα διαγωνισμού και συγκεκριμένα από το σημείο: «8. Υποβολή της οικονομικής προσφοράς κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο συνεπάγεται την απόρριψή της» (Μέρος Α', παράγραφος 8.3.3 «Περιεχόμενα Υποφακέλου «Οικονομικός Φάκελος»)».

Το Συμβούλιο Προσφορών σε συνεδρία του στις 27.6.2019 αφού συζήτησε την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης κατέληξε ως εξής:

«(β) την απόρριψη της προσφοράς του Οικονομικού Φορέα Κοινοπραξία Ernst and Young Cyprus Ltd, Consulting and Professional Development Centre Ltd – Cyprus International Institute of Management (CIIM), λόγω του ότι, προτού ολοκληρωθεί η τεχνική αξιολόγηση και βαθμολόγηση της εν λόγω προσφοράς, η ΕΑ διαπίστωσε ότι ο οικονομικός φορέας αποκάλυψε στα πλαίσια του Συμφωνητικού Συνεργασίας της Κοινοπραξίας, το ποσό της οικονομικής του προσφοράς, γεγονός που παραβιάζει τις αρχές της αντικειμενικότητας και της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών, καθώς και ουσιώδεις όρους του διαγωνισμού (παρ. 8.3.3.8 του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού), και

(γ) την αποσφράγιση του υποφακέλου «Οικονομική Προσφορά» του Οικονομικού Φορέα Κοινοπραξία Centre for Social Innovation (CSI) – PriceWaterHouseCoopers Ltd (PWC) – Εκδοτικός Οίκος Δίας Λτδ (ΔΙΑΣ),

ο οποίος πληροί τους σχετικούς όρους και απαιτήσεις των εγγράφων του διαγωνισμού».

Όπως είναι καλά νομολογημένο όρος διαγωνισμού καθίσταται ανάλογα με τη σημασία του στην απόφαση για κατακύρωση, ουσιώδης ή επουσιώδης. Παράβαση δε μόνο ουσιώδους όρου καθιστά προσφορά άκυρη. Η κρίση κατά πόσο ο τύπος ο οποίος έχει παραβιαστεί αποτελεί ουσιώδη ή επουσιώδη πρόνοια ανήκει στο Δικαστήριο. Καθοριστική για το θέμα αυτό είναι η *Tamassos Suppliers v. Δημοκρατίας* (1992) 3 AAD σελ. 62 στις σελ. 72-73.

Έχουμε μελετήσει στο σύνολό τους τον όρο 8.2, Τρόπο Σύνταξης, 8.3 Περιεχόμενο υποφακέλων και συμφωνούμε με την Αναθέτουσα Αρχή άλλωστε ούτε οι Αιτητές έχουν υποστηρίξει το αντίθετο ότι ο όρος είναι ουσιώδης. Με τον όρο αυτό η Αναθέτουσα Αρχή καθόρισε τον τρόπο υποβολής των προσφορών. Ειδικά μάλιστα σε σχέση με την Οικονομική Προσφορά κατέστησε σαφές ότι υποβολή της Οικονομικής Προσφοράς καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο συνεπάγεται απόρριψη της προσφοράς. Συνάγεται από όσα τέθηκαν ενώπιον μας ότι οι Αιτητές υπέβαλαν την προσφορά τους σε τρεις φακέλους όπως ακριβώς προνοείται από τα έγγραφα του διαγωνισμού, αποκάλυψαν όμως το ποσό της προσφοράς τους και στο φάκελο της Τεχνικής Προσφοράς. Παρά την αναφορά των Αιτητών ότι το ποσό των €225.100 υπό τον τίτλο Οικονομική Προσφορά δεν σημαίνει 100% ότι θα αντιστοιχούσε στο ποσό της προσφοράς τους, αφού δεν

έχουν ανοιχθεί οι οικονομικοί φάκελοι δεν παύει να αποτελεί το ποσό της Οικονομικής Προσφοράς τους όπως ο ίδιος ο τίτλος που του δόθηκε μαρτυρεί. Είναι σαφές από το λεκτικό των όρων που έχουμε παραθέσει πιο πάνω ότι η οικονομική προσφορά η οποία στην ουσία είναι το ποσό έναντι του οποίου ο προσφέρων θα εκτελέσει το έργο με ένα και μόνο τρόπο σύμφωνα με τα έγγραφα του διαγωνισμού θα μπορούσε να υποβληθεί που δεν είναι άλλος από το φάκελο της οικονομικής προσφοράς. Ο λόγος για τον οποίο η Αναθέτουσα Αρχή επέλεξε αυτό τον τύπο υποβολής των προσφορών δεν μπορεί να είναι άλλος από τη διασφάλιση της ανεπηρέαστης αξιολόγησης/βαθμολόγησης της Τεχνικής Προσφοράς, αφού σύμφωνα με τον όρο 9.3 Αξιολόγηση Τεχνικών Προσφορών οι Τεχνικές Προσφορές των αποδεκτών προσφορών βαθμολογούνται σύμφωνα με καθορισμένα κριτήρια (Έντυπο 10). Σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή κρίνουμε ότι η αποκάλυψη του ποσού της Οικονομικής Προσφοράς των Αιτητών συνιστά παράβαση ουσιώδους όρου. Ούτε το γεγονός ότι η Οικονομική Προσφορά των Αιτητών υποβλήθηκε και σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο όπως απαιτούσαν οι όροι του διαγωνισμού βοηθά τους Αιτητές από τη στιγμή που η Οικονομική Προσφορά τους αποκαλύφθηκε.

Σ' ότι αφορά τους ισχυρισμούς των Αιτητών σε σχέση με την προσφορά του άλλου Οικονομικού Φορέα αυτοί στο παρόν στάδιο δεν μπορούν να εξεταστούν (βλ. C-355/15, ημερ. 21 Δεκεμβρίου, 2016).

Προτού ολοκληρώσουμε δεν μπορούμε παρά να εκφράσουμε την απaréσκεια μας για τον τρόπο τήρησης των διοικητικών φακέλων από την Αναθέτουσα Αρχή. Η απουσία καταγραφής τί περιέχει ο κάθε φάκελος και η τοποθέτηση των διαφόρων εγγράφων χωρίς αρίθμηση και ελεύθερα χωρίς σύνδεση, δυσκόλεψαν σε μεγάλο βαθμό το έργο μας.

Για τους λόγους που έχουμε παραθέσει πιο πάνω ομόφωνα αποφασίζουμε απόρριψη της προσφυγής. Η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται χωρίς οποιαδήποτε άλλη διαταγή.